

Математиканы қашықтықтан оқытудың кемшіліктері: жұмыс тәжірибесінен
Қашаганова Алуа Қанатовна, ЖББ 23

"Математика-барлық ғылымдардың патшайымы" екені белгілі. Мектепте дәл осы пән барлық мектеп пәндері үшін тірек болып табылады.

Математиканы оқыту үшін озық технологияларды қолдану педагогика тарихында дәстүрлі болып табылады.

Қазіргі білім беру жүйесі педагогикалық практикаға қашықтықтан оқыту технологияларын кеңінен енгізуді талап етеді. Өкінішке орай, 2020 жылы қашықтықтан оқыту технологиясы мен электронды оқытуды енгізу қажеттілігіне қарамастан, қашықтықтан оқыту курстарын кеңінен жарнамалау оқытудың осы түрінің айқын және көптеген артықшылықтары туралы ғана емес, сонымен қатар оның кемшіліктері туралы да айту керек. Барлығы нақты оқу материалын оқып-үйрену ғана емес, сонымен қатар компьютерлік, функционалдық, пәндік сауаттылықты қалыптастыру Қашықтықтан оқытудың артықшылығы болып табылатындығымен келіседі.

Бірақ қашықтықтан технологияны қолдана отырып математиканы оқытудың жеке тәжірибесі белгілі бір кемшіліктер мен проблемаларды анықтады.

Қарапайым мектеп мұғалімі кездесетін негізгі нәрселерді қарастырыңыз.

1) Байланыс.

Оқушыны қашықтықтан оқытуда қолданылатын мұғалімнің қарым – қатынасының нақты әдістері синхронды және асинхронды болып табылады.

Синхронды қашықтықтан оқыту кезінде бала мен мұғалімнің қарым-қатынасы нақты уақыт режимінде, онлайн-байланыс деп аталады. Көптеген мұғалімдерде онлайн-қарым-қатынасты ұйымдастыру тәжірибесінің болмауы мұғалімге айтарлықтай жүктеме жүктейді. Мұнда мұғалім тьютордың функциясын максималды көлемде орындайды. Көптеген студенттер өз кезегінде сауатты, лайықты қарым-қатынас дағдыларына ие емес. Көктемгі "қашықтық" кезеңінде "лақтыру" немесе "булинг" деп аталатын сабақтарды бұзу жағдайлары сирек болған жоқ. Онлайн сабақтарды дұрыс ұйымдастырған жағдайда балалар сауаттылық пен сөйлеу мәдениетінің жеткілікті жоғары деңгейінде этикалық, сыпайы қарым-қатынас дағдыларын алады.

Асинхронды қашықтықтан оқыту, офлайн-қарым-қатынас кезінде мұғалім мен оқушы арасындағы нақты уақыттағы байланыс мүмкін болмаған кезде жағдай ұқсас болады. Жоғарыда аталған сөйлеу мәдениетінің төмен деңгейі, орыс тілін білу, кішкентай лексика қазіргі мектепте әдебиет пен орыс тілін оқыту тәсілдерін қайта қарау қажеттілігін көрсетеді. Математика пәнінің мұғалімі де осы мәселемен жұмыс істеуге назар аударуы керек.

2) жайлылық.

Қашықтықтан оқытудың артықшылықтарының бірі-ыңғайлылық: ыңғайлы уақыт, ыңғайлы орын, бақылаудың ыңғайлы түрлері және сабақ формалары.

Бірақ бұл әрқашан ыңғайлы ма? Оқушы өз пәтерінде (бөлмесінде) айналысады. Оның сабақтары кезінде алаңдаушылық сирек емес: туыстары, өз ісімен айналысады, жұмыс істейтін теледидар, үй жануарлары. Мажет ли ребенок шешуге математикалық міндеттері осындай.

Уақытты таңдау мүмкіндігі, әсіресе офлайн оқыту кезінде, артықшылығы емес, кемшілігі болды, өйткені балалар мен олардың ата-аналары оқуды дұрыс ұйымдастыра алмады. Тапсырмаларды орындау көбінесе жігіттермен кешіктірілді, бұл уақытша құлдырауға әкелді. Бала әртүрлі пәндер бойынша көптеген тапсырмаларды өте қысқа мерзімде орындауға мәжбүр болды. Бұл отбасыларда стресстік жағдайларды тудырды.

Қашықтықтан оқыту кезінде оқушыға, оның тәуелсіздігіне көбірек жауапкершілік жүктеледі. Өзін-өзі оқыту, оқушылардың да, олардың ата-аналарының да дайын емес оқу қарқынын реттеу бірінші орынға шығады.

Бақылаудың ыңғайлы формалары мен сабақ формалары студенттерге қойылған белгілердің дұрыстығын көрсетпеді, өйткені жіберілген жұмыстардың авторлығын тексеру қиын болды.

3) техникалық мүмкіндіктер. Кейбір отбасыларда компьютерлік жабдықтардың, жоғары жылдамдықты интернеттің болмауы барлық оқушылар үшін қашықтықтан оқытуды толық көлемде жүзеге асыруға мүмкіндік бермеді.

Математиканы оқыту кезінде мұғалімге ноутбукта белгілі бір оқушының есептерді шешу процесін көру, мысалдардың егжей-тегжейлі шешімін мұғалімнің өзі көрсету өте маңызды, бірақ техникалық жағынан бұл мұғалімде де, оқушыда да қажетті жабдықтардың жоқтығынан қиын (құжат камералары, арнайы орнатылған бағдарламалар және т.б.).

4) Интернет-ресурстар.

Математиканы қашықтықтан оқыту кезінде мұғалімдер өздерінің бейне сабақтарын, дидактикалық материалдарды және т.б. ғана емес пайдаланады. желінің кендігінде мұғалімге сабағын әртараптандыруға, оны қызықты өткізуге және оқушылардың ынтасын арттыруға мүмкіндік беретін көптеген интернет-ресурстар бар. Үлкендерін:

- <https://interneturok.ru/>
- <https://videouroki.net/>
- <https://infourok.ru/videouroki/matematika>
- <https://www.yaklass.ru/>
- <https://education.yandex.ru/distant/>
- <https://school.yandex.ru/lessons>
- <https://classroom.google.com/>

Мұғалімнің басты мәселесі - бұл материалдардың сапасы. Мұғалім осы материалдарды іздеуге немесе нақтылауға көп уақыт жұмсауға мәжбүр.

Тәжірибе көрсеткендей, мақалада аталған кемшіліктер мен қашықтықтан оқыту проблемалары оның төлем қабілетсіздігі туралы айтпайды. Қашықтықтан оқыту технологиялары бүгінде қарқынды дамып қана қоймай, стратегиялық маңызды міндет болып табылады. Әлбетте: қашықтықтан оқыту-болашақ. Алайда, қазір көптеген сарапшылар күндізгі және қашықтықтан оқыту формаларын интеграциялау негізінде оқыту моделін қолдану арқылы математиканы оқытуда үлкен тиімділікке қол жеткізуге болады деген қорытындыға келді.

Біз өзіміз алға қойған кедергілер ғана шешілмейді. Математик ретінде мен бұл кемшіліктер тек шешілуі керек міндеттер деп айтуға батылым бар.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Анисимов а. м. Moodle қашықтықтан оқыту жүйесіндегі жұмыс. Оқу құралы. 2-ші басылым / Анисимов А. М. - Харьков: ХНАГХ, 2009. – 40 б.

2. Вережкина А.А., Еремина Н.В. математика сабақтарында қашықтықтан білім беру технологияларын қолдану [Мәтін] // Инновациялық педагогикалық технологиялар: II Халықаралық материалдар ғылыми. конф. (қазан, Мамыр 2015). – Қазан: Бук, 2015. -Б.103-106.

3. А. В. Якушин. Электрондық оқытуды басқару технологиялары мен жүйелерін талдау / а.в. Якушин – М.: Диалектика, 2008. – 25 б.

4. Леонтьев б. е. қашықтықтан оқыту мәселелеріне кіріспе / Леонтьев б. е. – м.: Жаңа баспа үйі, 2010. – 54 б.